

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

<p>Megjelenik vasárnap reggel. Előfizetési ár:</p> <p>Helyben: Vidéken:</p> <p>Egész évre . . . 4 korona Egész évre 5 K 20 fill. Fél évre . . . 2 " Fél évre . . . 2 " 60 " Negyed évre . . 1 " Negyed évre 1 " 30 "</p> <p>Egyes szám ára 12 fillér.</p>	<p>HIRDETÉSEKET</p> <p>jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.</p> <p>Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közlemények jutányos díjazás mellett közöltnék.</p>	<p>Szerkesztőség: = Pandató-utca 680. szám. =</p> <p>Kiadóhivatal: „Pannonia” könyvkereskedés Baross-utca 74. szám. = Kéziratokat nem adunk vissza. =</p>
--	---	--

III. évfolyam

1906. július hó 1.

26-ik szám.

Adókiivetés.

Rémhírek előzték meg az adókiivető bizottságok működését az egész országban, mint a vészfellegektől, úgy félt már mindenki az adókiivetéstől, mert minden újabb adókiivetés újabb terhet jelentett a nehéz közgazdasági viszonyokkal küzdő népre. A birtokos, a gazda, iparos, kereskedő, ügyvéd, orvos, mérnök, építő, vendéglős, kereszmáros, s a hány foglalkozási és kenyérkereseti ág csak van, a polgár, mind aggodalommal és reményt vesztve tekintett szét, hogy hová és merre meneküljön a reá sulyosodó terhek elől. Az a csavar, a melyet adóprésnek neveznek a kézében volt, folyton szoritották, nem gondolva azzal, hogy a legerősebb csavar is eltörik, ha túl feszítik.

Ezt a csavart most ismét működésbe hozták. Komáromban valóságos félelem fogta el a polgárság minden rétegét, mert a kincstár képviseletében a pénzügyigazgatóság az adókiivetésekre oly javaslatokat terjesztett elő, a melyek megdöbbentették a polgárságot; kétsze-

res, háromszoros sőt egész hatszoros emelkedésig mennek a kincstár képviseelőjének javaslatai. Általában minden adókiivető adóját emelni akarta. A csavar oly fenyegetőleg mozdult meg, hogy nyomása alatt az adóalany is menthetetlenül összeroppanik. Nem ok nélküli aggodalom fogta el városunk adókiivető polgárait, az adóemelési szándék hallatára, mert az eddigi adózás is elviselhetetlen teherként nehezedett rájuk, s az általános rossz gazdasági viszonyok miatt pedig helyzetük rosszabb mint eddig. A város élelmi piacának drágasága szinte hihetetlen mérvet öltött, a lakások szintén megdrágultak, a kereskedelem és ipar pedig pang, az üzleti forgalom csökkent minden üzletágnál, a polgárság, a munkás alig tud annyit keresni, hogy egyik napról a másikra megéghessen. Ily viszonyok között az eddigi adót sem képes megfizetni, az adóemelést tehát rá nézve a megsemmisüléssel és a teljes tönkrementéssel egyenlő.

A pénzügyigazgatóságnak a most folyó adókiivetéshez készített s az egyesek megadóztatására vonatkozó tervei, melyek sem a mai viszonyokkal, sem

a polgárok kereseti és vagyoni viszonyaival arányban nem állanak, a kereskedőket, kereszmárosokat és italmé-
rőket arra indította, hogy egyesülten beszéljék meg a teendőket és keressék meg aadó mértéktelen fokozása ellen a védelmet. Nagyon is érthető a polgárok félelme, mert nagyobb adóterhet a mostaninál nem bírnak el, sőt még az eddig viselt adóterhet sem képesek elviselni miért is annak leszállítása teljesen indokolt.

Hogy az üzleti élet csaknem minden ágában pangás uralkodik, azt bizonyítják a kereskedelmi és iparkamaráknak az illetékes miniszterhez tett felterjesztései, melyekben az adók leszállításának szükségére hívják fel figyelmét. A miniszterelnök mint pénzügyminiszter a felmerült panaszok folytán az illetékes tisztviselőket utasította is, hogy a kereseti adóra vonatkozó javaslataik megtételénél a kereseti viszonyokra figyelemmel legyenek. A miniszter szándékait tehát nem követik a kincstárnak képviselői, ha a rosszabb kereseti viszonyok dacára az adó emelését tervezik.

„KOMÁROM és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

VALAMIKOR RÉGEN.

Valamikor régen
Dehogy tanítottak hazaszeretetre!
Minden magyar gyerek
Csak az édes apja példáját követte.
Ha látta hogy apja
A hon ellenségét hogyan veri végig:
Kardot fogott ő is —
De bizony nem azért, hogy majd kidicsérik.

Ezt az ősi földet
Ragyogó példákból imádni tanulta,
Régi dicsőségünk
Büszke tudatával tekintett a multra.
Hajh! ott csak az ősök
Felséges alakján merengett a lelke,
A honti-érzet
Szívét a csillagos égekig emelte! . . .

Valamikor, régen . . .
A legendás idők korig nyúlt az!
Könnyen rá mondhatjuk:
Álom volt, mese volt, . . . talán nem is igaz!
Álom volt . . . , mese volt . . .
Belépte a multat századok homálya . . .
Elavult régiség . . .
Már sőt érdemes emlékezni rája!

Valamikor régen! . . .
Nehány század előtt beh másként volt minden!
Most e szegény földet
Aki szeretjük is, nem szeretjük ingyen.
Nem mi védelmezzük, — — —
Hogy ő védjen minket, azt kívánjuk tőle . . .
Mi meg nem mentenők
Ha reá pusztító veszedelem jőne.

Lelkünk honszerelmét
Farizeus képpel kiabáljuk szerte,
Higgyék el, hogy keblünk
Nemes indulatok veteményes kertje.
Hejh! pedig az a kert
: alhazafiság dudvaít plántálja
Melyektől beteg lesz —
Melyektől elpusztul, magyarok hazája.

Most az iskolákban
Tanítgatjuk szépen, válogatott szóval,
Hogy a históriának
Lapján följegyezve hány uralkodó van?
Ami rosszat róluk
Cló éreztábláján fölróva találunk:
Eltagadjuk szépen — — —
Nehogy a gyerekből lázadó csináljunk.

Multunk dicsőség volt,
Fény, hatalom, nagyság . . . , jelenünk gyalázat,
Soha sem teremtett
Az Isten több ilyen szibarita vázat!
Igazi napjaink
Érdemes előtt a szemünk behunyva,

Am a porban esüszást
A mi gerinczelen testünk meg nem unja!

A jövődő kornak
Törpe nemzedéket így nevelünk szépen,
Milyen jó játékszer
Lesz ez a nemzedék zsarnoka kezében!
Nem lesz szent előtte
Rákóczy és Kossuth, Bocskay meg Bethlen —
Ki megkorbácsolja,
Majd annak a kezét csókolja szünetlen.

Valamikor régen . . . !
Minek is a multra, visszaemlékezni?
Mely a magyar nemzet
Legendás korának dicsőségét jelzi . . .
Úgy sajog a lelkem
Még az elmúlt idők őrvényeit járom,
Hisz ez a dicsőség
Vissza sohse térő tünedékeny álom . . .

Nagy Lajos.

N É R Ó.

Írta: **Kövér Irma.**
Folytatás.

— De hisz van itt elég csinos leány . . .
Kétkedőleg ingatta a fejét Balázs.
— Rég és általánosan elfogadott nézet,
hogy a szépség relativ fogalom, de az én
koromhoz találó lányok, szépség dolgában
már kissé mégis . . .

Az államkincstárnak nem az a célja és feladata, hogy az aránytalan megadóztatással az állam adófizető polgárát tönkre tegye, mert akkor elveszti a jövőre az adófizetőt, hanem az, hogy az adófizető polgár fizetési képességét fokozza.

Az adótervezet készítőjének végre is át kellene éreznie az adófizető polgárok helyzetét is, kellene, hogy a polgárok érdekeit is figyelembe részesítse, ne csak az államkincstár rideg álláspontja irányítsa működésében; hiszen ő is csak ember és abban a társadalomban él, a melyik napról-napra küzd a létért. Ugyan mikor érjük meg azt az időt, a mikor a pénzügyigazgatóság az adózó érdekeire is tekintettel lesz?

Az adótervezetek méltán rémületet okoztak városunkban s az adóki- vető bizottság működésének megkezdését mindenki aggodalommal fogadta, azonban az adóki- vető bizottság a tárgyalások folyamán eddig az adófizetők érdekeit lehetőleg méltányos elbánásban igyekezett részesíteni s azokat megvédeni igyekezett. Az adóki- vető bizottság működését alkalmunk volt betekinteni s meggyőződünk arról, hogy az adózók érdekeit szíven viseli. A bizottság a kivetést általában a pénzügyi javaslatoktól eltérőleg állapítja meg, azokat mélyen leszállítja. A bizottság 1000 koronáról leszáll 300 koronáig is, 1800-ról 800 koronára, az adók többnyire az eddigiek maradnak meg, több esetben az adó alap még azon alul is leszáll és az adózók viszonyait figyelembe részesíti a bizottság. A tárgyalások tehát, ha nem is egészen, de mégis megnyugtatólag folynak s nagyobb aggodalomra nincs oka a közönségnek.

De kell is, hogy az adóki- vető bizottság mérlegelje a viszonyokat s

az adózó érdekeit méltányolja, hisz ép ez a feladata és hivatása. Nehéz feladatának teljesítése közben is legyen lelke, mert hisz a közönség csak benne bízik. A bizottságnak a közönség érdekeit kell képviselnie és semmiféle mellék érdekeknek szerepet játszani ott nem szabad. A kinnél az adóalap emelése indokolt, ám állapítsa meg a bizottság a magasabb adó alapot, de ne legyen vezérelve az adó emelés.

Az adóki- vető bizottság eddigi munkálata általában megnyugtató s alig történt a megállapítás ellen fellebbezés. A kereskedők megadóztatása súlyosabb ugyan, de a pénzügyigazgatóság be- látva a kereskedők panaszáinak jogos voltát a baj orvoslását megígérte. Városunkban az adók emeléséről szó sem lehet, mert az üzleti élet viszonyai sokkal rosszabbak, mint a múltban, a megélhetés drágább és nehezebb, a miből természetesen nem következhetik más, mint az, hogy az eddigi súlyos adó terhek leszállítsanak.

Az iparosok megadóztatásánál azt ajánljuk a bizottság figyelmébe, hogy a jövedelem megállapításánál az iparosok munkásainak számát vegyék irányadóul; ez lehet mértéke leginkább a jövedelemnek, mert hiszen aki több munkással dolgozik, több jövedelmet is huz, mint a ki kevesebb munkást foglalkoztat.

Az adóki- vető bizottság eddigi működése iránt még jó véleménnyel vagyunk, miután meggyőződünk róla, hogy a polgárság érdekeit igyekszik képviselni, nem ajánlhatjuk azonban eléggé figyelmébe, hogy a további tárgyalások folyamán vegye tekintetbe városunk gazdasági, ipari, kereskedelmi és üzleti forgalmának hanyatlását s lanyhaságát s a jövedelem csökkenését a megélhetés drágaságával egybe-

vetve eszközölje az adóki- vetést. Ne adjon alkalmat arra és ne kényszerítse a polgárságot, hogy az adóki- vetés ellen orvoslást felsőbb helyen kelljen keresnie.

Mindenesetre éber figyelemmel kísérjük az adóki- vető bizottság munkálkodását, reménylünk azonban, hogy eddigi jó véleményünk megváltóztatására okot nem szolgáltat s bizony- ságot adja ugy a bizottság, mint a kincstár képviselője, hogy a város polgárainak érdekeit egyaránt szíven viseli.

Berinkei Bálint.

Számadást kérünk . . .

Lebbentsük fel egy pillanatra azt a sötét fátyolt, amellyel a multak bűneit és viszá- ságait, a multak szomorú eseményeit a letűnt korszak pöffeszkedő alakjai olyan gondosan eltakarták. Nézzük csak meg, mi mindent takar el az a fátyol, hogy okulást és tanúságot merithessünk a multból a jövő nagy munká- jához és közügyeink terén a tisztogatást teljes alaposzággal elvégezhessek, mert hiszen csak így tudjuk meg, hogy kik azok, akik az el- palástolás bűvészetével megrontották közélet- tünk tisztaságát.

Szülő igévé, jelszavá vált és a szabad- elvűnek nevezett korszak hitágazatává lett: „borítsunk fátyolt a multra“! A közélet öncsinálta nagyságai, az uborkafára felkapasz- kodott stréberek és az érdekszövetkezetek tulajtajai minden visszaélésre, minden bűnös cselekedetre, minden mulasztásra és gazságra fátyolt borítottak s a feledés homályába bori- tották a közügyek terén egymást érő üzelmeket, hogy eltakarják a polgárság és közönség elől a rendszer gyalázatoságait. Amikor a legnagyobb visszaélések és mulasztások nyil- vánosságra jutottak s a közönség felháborodása óriási hullámokat vert, siettek fátyolt borítani a leggyalázatosabb dolgokra és ha már el-

— Micsoda? . . . tán csak nem gondolja, hogy valami vén leányt képzelek? . . . No persze! Tán megbomlott volna . . .

— De könyörgök, az én éveimben . . .

— Eh, a férfinek nincsenek éve! a férfi . . .

— Az is csak vén ember, amikor már 50 éves, főleg a nőtlen férfi, az agglegény . . .

— Ugyan hallgasson! Kap az a csunya férfi feleséget 50 éves korában is; kap bizony akár egy 18 esztendő leányt, ha ő akarja . . .

Balázs Ágostonnak arcába csapott a vér, arra a nyomatékosan hangoztatott 18-ra, vagy tán arra, hogy Mina néni éppen akkor fogta fel, ásszonyi, mindenlátó szemével az ő pillantását, amikor oda felé tévedt a tekintete, ahol az állt, aki épenséggel 18 éves . . .

„Kap bizony, egy 18 esztendő leányt, ha ő akarja . . .“

Ezt a pár szót hajtogatta magában Balázs Gusztáv még akkor is, amidőn már jól éjszakába nyult az est és ő még folyton ott himbálódzott abban a téres szobájában, a nádhintaszékben.

A kezében szorongatta azt a szürke kalapot, mint valami örökbecsű ereklyét; azt a kalapot, amelyet az aranyos baba mentett meg az ő számára . . .

Azt hitte: még most is rajta látja annak a parányi, gödrös kacsócskájának lágy, rózsaszín ujjait, czirogatta a kalap peremjét, mintha csak az ő édes, kedves, puha kis kezét simogatná . . .

És ha ez csak ma este vette volna kezdetét, ha nem mutatkozott volna ez a rendellenes állapot már hetek, hónapok, sőt Isten a tudója, hogy mióta már.

Hejh, Balázs Ágoston, Balázs Ágoston! miért is nem házasodtál te meg, hisz nagy Don Juan voltál a magad idejében . . .

Most már lehetne egy akkora fia, aki elvehetné . . .

A kis Gita az ő fiának a felesége . . . az ő kis menyje . . .

A kis Gita . . . ?

Mélyet, hosszut sóhajtott, aztán oda módosította az elmélkedését, hogy; vagy miért is nem halasztotta el a bölcs Isten, legalább vagy 20 esztendővel abbéli szándékát, hogy őt a világra teremtsé; ugy ő most csak 28 éves lenne, ő pedig 18. Összeillő pároska . . .

„Kap bizony egy 18 éves leányt ha ő is, ha ő akarja . . .“

De vajjon tudná e őt szeretni, egy kicsit? egy iczit-picit? . . . annyit, mint egy

jó . . . papát . . . azaz, mint egy jó nagy-bá- csit . . . azaz . . .

Azaz, hogy bizony ez se volna neki elégséges . . .

Jaj, de föl is forgatta az ő lelki- bekes- ségét az a Mina néni! . . .

Balázs Gusztáv ezidőtől fogvást, éppen annyit setenkedett özv. Karikás Fridoliné mellett, mint Gita körül, sőt a kis Dini, de még a Neró kutya kegyeit is kereste; mert hisz — ennyire — annyira — valamennyien a familiához tartoznak.

Neró azonban gyakran és förtelmesen visszaélt a baráti indulatával; hovahamaráab épp ugy játszópajtásának tekintette Balázst, mint akár a Dini fiut.

És Balázs türelmes volt, mint a bárány, mint a valóságos czukor bárány. Mivel pedig kiismerte Nerónak egy specziális gyöngéjét, még azt is megcselekedte, hogy mielőtt Kovácsékhoz ment volna, betért a mézes- báboshoz és megvásárolt egy csomo siflit Neró számára. Ezzel aztán osztatlan gráciá- jába jutott a vizslának.

Voltak ugyan napok, mikor bánat borult Balázs Gusztáv — kétségek között hányt vetett kedélyére.

(Folyt. köv.)

palástolnók nem sikerült a botrányos eseteket igyekeztek mielőbb fátyolt vetni rá. Az összerokadt rendszernek valóságos varázserővel bíró palástja volt az a fátyol, amellyel mindent, de mindent eltakartak.

Általános divattá vált Magyarországon, hogy fátyolt borítottak a multra, de sehol oly mértékben nem szerepelt a sötét fátyol, mint városunk társadalmi és közéletében.

Városunk közigazgatásának terén egymást érték a mulasztások, a visszaélések és sikkasztások: a köztulajdon elharácsolása napirenden volt, a város jövedelmeit „Csáky szalmájának“ tekintették egyesek és a legkisebb lelkiismereti kérdést sem csináltak belőle ha hozzá férhettek. Ha a sikkasztó nem sziveskedett a monostori szőlejebe kimenni és ott magát föbe löni, akkor gyűjtést eszközöltek az elidegenített köztulajdon némi pótlására, hogy a köztulajdon felzudulását némileg lecsillapítsák, azután csakhamar fátyolt borítottak mindenre. Ha a bűnös leszámolt volna, akkor az ő számadásuk is rendbe jött volna, de mivel ezt nem tette meg s futni sem akart, szépen elsimították a visszaéléseket azután elővették a sötét fátyolt s ráborították, számadást azonban nem adtak.

Mind ezzel a multak eseményeinek számadását lezárni nem lehet s minthogy elérkezett a számadás ideje, fel kell lebbentenünk a fátyolt mindazokról a kérdésekről, amelyek a polgárság előtt maig sem lettek tisztázva. Számadást kérünk tehát mindarról, amire feledést akartak hozni. Számonkérjük mi történt az elsikkasztott összegek pótlásával, kik követtek el mulasztást s mi történt vele?

Csaknem feledésbe ment most a városi gyámpénztárnál elkövetett nagyobb mérvű sikkasztás, amit össze tudtak szedni pénzt, vagy amit egyik másiktól kaphattak azzal pótolták a hiányt a többi egyszerűen leírták, vagyis a gyámpénztári tartalékalapra hártották: még aki, mint az ellenőrzésre hivatott közeg vagyoni felelősséggel tartozott volna is, egyszerűen kibujt alóla, sőt mint nagylelkű férfi szerepelt, aki bizonyos summát ajánlott fel, holott az egészért felelős lett volna. A Tóth Benő-féle sikasztás nyomán a közéleti erkölcsstelenségnek oly jelenségei tárultak fel, amilyenekhez hasonló a legkorruptabb balkáni államban sem találunk. Hogy a hinárból kiszabadulhassanak s a fizetés előtt menekülhessenek egyesek, gyűjtést rendeztek az elsikkasztott pénz pótlására, akit csak lehetett bele vontak oly dolog támogatásába, amit a világon semmiféle erkölcsi felfogással összeegyeztetni nem lehet. De amikor a gyűjtéssel sem sikerült a sikkasztó által vájt űrt a pénztárban betölteni, potólták azt a gyámpénztári tartalékalapból és ezzel elintézték a kényes ügyet. Ámde nagyon tévednek, ha azt gondolják, hogy végleg elintézték a sikkasztás ügyét, a város közönsége az ilyen elintézési módot kielégítőnek nem tekinthet, a számadást lezártak nem tartja. De nincs is tisztában a közönség azzal, hogy vajjon csakugyan

rendben van-e a dolog — vagy még holmi elintézni valók maradtak-e fenn?

Hasonlóan vagyunk s városnak a fogyasztási adóhivatal révén történt nagymérvű megkárosítása. Legalább is százhatvan-hetvenezer korona kallódott el a fogyasztási adóhivatalnál ezelőtt néhány évvel, s néhány ezer korona a petroleum szállításnál, de még ma sem tudja semmiféle ember fia, hogy vajjon terhel-e itt valakit mulasztás vagy nem, hogy akik a fogyasztási adóhivatal vitelének felügyeletére voltak rendelve, megtették-e kötelességüket, feladatuknak megfeleltek-e, tudatával bírtak-e annak, hogy a köztulajdon nem Csáky szalmája? Talán ezt a számadást is lezártak tekintik?! Ez még nyílt elintézetlen kérdés! Annélkül hogy a közönség tudomására jutott volna, hogy e dologban mi történt szépen elaltatták az ügyet. Sárközy Aurél volt főispánnal is azt a jelentést tétették a miniszterhez, hogy a fogyasztási adóhivatalnál elkövetett szabálytalanságok és visszaélések rendbe jöttek. Szóval azt mondták, hogy rendbe van minden. Megnyugtatták a főispánt, megnyugtatták a minisztert, de az ördög sem tudja hogyan. A város adófizető és a közterheket nagy mértékben viselő polgársága pedig ma is várja a leszámolást, várja, hogy mi is történt a dologban. — Igazán meg áll az egyszerű polgárembernek az esze, hogy a hol elkallódik százhatvan ezer korona, ott még csak hanyagság vagy mulasztás sem terhel senkit sem, hanem mindenki olyan ártatlan mint valami égből leszált angyal.

Abban az időben, amikor a fogyasztási adók körül elkövetett nagymérvű visszaélések kiderítésére a vizsgálat folyt, a városházán nyilvánosan is elismerték; hogy az eset a *fogyasztási adóhivatalnál alkalmazott közegek* súlyos kompromitálására teljesen „alkalmas“, és hogy visszaélés történt „aktaszzerűleg bizonyítva lett.“

Hát csakugyan kompromitálva lettek a fogyasztási adóhivatalnál alkalmazottak? No lám! De hát kik azok? Hol vannak?! Tisztázták-e magukat? Vagy mint *súlyosan* kompromitált egyének még most is a színtéren szerepelnek? Hiszen évek teltek el azóta. Mikor üt már a leszámolás órája?

Irtozat fogja el az embereket a városházánál, ha leszámolásra van szó; szinte érthetetlen az az idegenkedés, amivel a számadások iránt viselkednek. Ha valaki elköveti azt a vakmerőséget, hogy számadást kér valamiről, felszisszennek mintha vipera csipte volna meg, azután körtönfalazva kitérnek a számadás elől. A hárommilliószázötvenezer korona főösszegű kölcsön felhasználásáról sem számolt el a város; hova, mennyi fogyott el belőle, az ördög se tudja. A mult évi zár számadás tárgyalásánál, amikor Markovics Gyula, aki a város pénzügyi viszonyai terén szakt...intélynek van elismerve, kérdést intézett a tanácshoz, hogy mi van ezzel a számadással, egyszerűen azt a választ nyerte, hogy még nincs felhasználva. Ezzel kitértek

a számadás elől. Addig tehát míg a pénzt egészen el nem költik sem a közgyűlésnek, sem az adófizető polgárságnak nem költik az órára, hogy hova teszik. Sok mindenről nem számoltak, pedig pazarul költötték és szórták a pénzt fényűzésre, de számot nem akarnak róla adni.

A hallgatás és titkolódzás rendszere annyira beleette magát városunk közügyeinek és közigazgatásainak intézésébe, hogy a közterhek sulya alatt roskadozó polgárság seha sem tudja, mi történik a város háztartásában s miként folynak gazdasági ügyei.

Arról is nagy bőlesen hallgatnak a városházán, vajjon a vízvezetési mű, melynek felülvizsgálatánál a mult esztendőben nem éppen megnyugtató nyilatkozatokat hallottunk a hydrancsok jóságáról — végleg át van-e véve, s a vállalkozó óvadéka kiadott-e?

Mind ezek nem kerülhetik el a főispán figyelmét, aki városunk önkormányzatának egészséges irányban való fejlesztését tüzte maga elé, mert hiszen a közigazgatási szervek működésétől hasznos eredményeket csak akkor várhatunk, ha azok nyitott könyvként állanak előttünk.

Színház.

A színi előadások látogatásának változatosságán még az új darabok színre hozatala sem segít, bárhogy keresi is Mezei Béla igazgató, hogy mivel tudná biztosítani a színház nagyobb látogatását, nem találja meg azt a varázsszert, a mi közönségünk magatartását megváltoztatná. Azt nem mondhatjuk, hogy városunknak nincs színházlátogató közönsége, mert ha neki hevül, zsufolásig megtölti a színikört, de ha szeszélye ugy hozza magával s a közöny szálrá, akkor a legszebb előadásokon is tüntet távollétével. Sokszor a legnemesebb élvezetől fosztja meg magát.

Noha a színi évad vége felé közeledik, színpártolásunk mit sem fokozódik, sőt mindég jobban csökken; már pedig a társulat előadásai oly művészi színvonalon állanak, hogy a kényesebb művészeti igényeket is teljesen kielégíthetik. Mezei Béla társulata mindenben megálja a helyét s a vidéki színiélet erőit és tehetségeit bírja. Az idei szezonban szép bizonyítékát adta, hogy a különböző műfajok előadására tehetséges erővel rendelkezik s a társulat tagjai ambícióval játszanak. Nem volna tehát szép, városunk közönségére, ha a színi évad végén is hideg közönnnyel tartaná magát távol az előadásoktól és a director ismét szomorú tapasztalatokat vinne magával. Mutassa meg tehát színpártoló közönségünk, hogy a nemes szóra-közösök iránt is érdeklődik s a színművészetre áldozatokat is tud hozni.

Az elmúlt hétről sem tudunk mást mondani, minthogy nagyon is váltakozó volt

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas árványvíz erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban az I-sőrendű természetes szén-savas natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szén-savval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbb, hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek. Kedvelt borviz! Ugyanott a forrás leírásának ismertető füzeté ingyen kapható. A kezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

AGNES-

FORRÁS-t, mely ideges gyomor-baj, légső-, tüdő-, gyóhólyagbántalmak eseteiben 26 év óta kitűnő eredménnyel használtatik és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik közösséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai AGNES-forrás vízzel éltek.

az előadások látogatása, egy-két estét kivéve kis közönség kereste fel a színikört. Lehet, hogy a hőség emelkedése is okozta ezt, de hisz épen a tikkasztó hőségben kifáradt emberek volna szüksége az üdítő és lelket vidítő szórakozásra.

Két jutalomjáték volt az elmúlt héten, a társulat két tehetséges művésznőjének jutalom játéka. A közönség kedvenceit azzal tüntette ki hogy zsufolásig megtöltötte a színházat.

Szombaton, június 23-án. Ünnepeles színt öltött a színikör néző tere. *Szilassi* Etelnek, a társulat e temperamentumos művésznőjének, s a közönség kedvencének jutalomjátékára a színikör zsufolásig megtelt. A kisherceg című bájos zenéjű operette került színre. *Szilassi* Etel a czimszerepben élénk játékaival fényes bizonyosságot adott művészi képességéről. *Szathmáryné* szép diszkrét játékaival tünt ki. *Harmath* Zseni a hercegnő hálás szerepébe művészi tehetségét vitte bele. *Rátkay* Sándor (Fruincz) folytonos derülséget idézett elő, játéka azonban érezhető volt a hatáskeresés. *Radványi* Dezső a kapitány szerepében nagyon jó volt, általában a szereplők helyesen illeszkedtek szerepeikbe. *Szilassi* Etel tisztelői virágsokrokkal halmozták el,

Vasárnap, június 24-én két előadás volt. *Délután* „A Fekete rigó“ ment népelőadásban. *Este* a „Mádi zsidó“ eléggé nagy közönség előtt került színre.

Hétfőn, június 25-én fél helyárrakkal közepes számú közönség előtt került előadásra *Rajna* F. és *Czobor* Károly nagy operettje a „Hajduk hadnagya“. Az előadás kielégítő volt s szép összhanggal folyt le.

Kedden, június 26-án újdonság gyanánt *Kada* Elek 3 felvonásos énekes színműve a „Helyre asszony és a Bocskay hajdu“ nagy közönség előtt jutott színre, pedig a darab megérdemelte volna, hogy többen gyönyörködjenek benne. A darab a törökvilágban játszik s elég sok poezis van benne, meséje ugyan rövid de eléggé ki van töltve tartalommal. A főbíró hóka lovát ellopták, ezután megérkezik *Kecskemétre* a bocskai hajdu, a kibe a főbíró leánya szerelmes, s egy kendőt ad emlékebe neki, ez a lólopás gyanuját rá irányítja és halálra is ítélik, persze nem árulja el, hol vette a kendőt, a minnek párja a lókantárjára volt kötve. A város szakács asszonya (*Szilassi* Etel) azonban rá jön, hogy a tatárok lopták el a hókát, a kik a hajdut vádolták s a mikor a budai basa *Kecskemétre* megy s az elítélt kivégzéséhez kéri a főbíró jóváhagyását a szakács asszony világosságát derít a dologra és a szerelmesek egymáséi lesznek a tolvaj tatárok pedig elveszik büntetésüket. *Szilassi* Etel (*Karáné*) játéka csupa tűz és elevenség volt, alakítása élethű minden mozzanatában, kere-

setlen minden ízében. Éneke kedves és behízelgő. *Radványi* D., *Komáromi* Margit, *Ágotai* F., *Beczói*, *Szathmáry*, *Krasznai* Ernő dicséretesen játszottak.

Szerdán, június 27-én a darabot megismételték. Azt hittük, hogy ezuttal nagyobb közönség lesz, de biz másodsor is elmulasztotta közönségünk, hogy egy jó előadásban gyönyörködjék.

Csütörtökön, jun. 28-án *V. Illés* Magda, a társulat nagy tehetségű drámai művésznőjének jutalom játéka szép közönség jött össze. A „Sötétség“ *Rutkai* György színműve került színre. *V. Illés* Magda (*Emma*) a szó szoros értelmében ragyogtatta művészetét. A közönséget egészen magával ragadta, s nyílt színen is többször megtapsolták s ismételve lámpák elé hívták *Merei* Béláné (*Ernesztin*) az ezredesné remekül játszotta meg s kiválóan emelte a darab hatását. *Szathmáry* Lajos szerepébe teljesen bele élte magát, s nem volt észrevehető egyhangúsága, a mi különböző szerepeiben egyformán nyilvánul. *Radványi* Dezső s *Rátkay* Sándor tehetségét dicséretes módon érvényesítette. *Krasznay* Ernő nem tudott életet önteni szerepébe, kimért hideg mozdulatain az erőltetés látszott meg, beszédéből hiányzott a lélek. No de azért jó volt.

Pénteken, 29-én két előadás volt. *Délután* a „Doktor ur“ mulattatta a kis közönséget. *Este* *Csepreghy* Ferenc örök becsű népszínműve a „Piros bugyelláris“ ment közepes számú közönség előtt. *Szilassi* Etel igazán helyre menvecske volt, dalai, játéka és tánca, a mit meg is kellett ismételnit teljes sikert arattak. *Radványi* Dezső kitűnő örmester volt. *Rátkay* Sándor (*Peták*) nagy ügyességgel alakította meg a káplárt. *Baranyay* Ferenc (*Kósza* Gyurka) kifogástalan játékaival épügy mint énekével sok sikert ért el, s igazán megérdemli, hogy ezuttal elismeréssel adozunk neki mi is. *Szathmáry* Lajos (*Török* M.) *Ágotai* F. (*Hajas*) *Beczói* J. (*Pennás*) jól játszottak, a többi szereplő szintén hozzájárult a kerekded előadáshoz.

H i r e k.

— **A Függetlenségi kör közgyűlése.** A Komáromi Függetlenségi Kör *Peredi* Géza dr. elnökle mellett múlt vasárnap délelőtti évi rendes közgyűlést tartott, a melyen a kör tagjai nagy számban jelentek meg. *Peredi* Géza dr. elnök üdvözölte a megjelenteket, s konstatálva a határozatképességet a közgyűlést megnyitotta, ezután áttért a tárgysorozatra. *Berinkei* Bálint jegyző felolvasta az év eseményeit felőlelő nagy gonddal megszerkesztett elnöki jelentést, a mely a kör sikerére is rá mutatott. A jelentést a közgyűlés egyhangu helyesléssel tudomásul vette. Felolvastatott ezután a vezérbizottság által ajánlott tagok névsora, mindannyian a tagok

sorába felvetettek. E szerint a Függetlenségi Kör ismét 40 új taggal szaporodott. A pénztári számadásokat a közgyűlés elfogadta s a felmentvényt a számadóknak megadta. Ezután *Peredi* Géza dr. elnök úgy a maga, mint a tisztikar és vezérbizottság nevében köszönetét fejezte ki a közgyűlésnek a beléjük helyezett bizalomért s miután megbízatásuk lejárt állásukról lemondott s a választás elrendelését kérte. A közgyűlés választási elnökül *Táray* József kir. tanácsos ny. polgármestert kérte fel, jegyzőül *Berinkei* Bálintot. A választási elnök elrendelvé a választást egyhangu lelkes közfelkiáltással *Peredi* Géza dr. választotta meg elnöké. A két alelnök választása következtelt volna, miután azonban az ipartestület 100 tagú küldöttségének a főispánnal való 12 órai tisztelgésére sokan eltávoztak a közgyűlésből, a választásra megkívánt határozat képes szám nem volt meg, az elnök a közgyűlést felfüggesztette és annak folytatását július 1-ére vagyis ma délelőltől 11 órára tűzte ki. A mai közgyűlés tehát folytatja a választásokat, illetve a tárgysorozat hátralevő részét intézi el.

— **Esküvő.** Szép esküvő ment végbe, két szerető szív egyesült a Nádor utca 155 sz. háznál. *Waldhauser* Jenő a komáromi nagykávéház főpinczere és *Weisz* Regina kisasszony esküdtek örök hűséget egymásnak. A vallási szertartást *Schnitzer* Armin és *Kurczman* Samu főkantor végezték. Az új pár rokonsága és vendégei lakomára gyűltek egybe. Az új párra először *Schnitzer* Armin mondott igen szép felköszöntőt, majd *Berinkei* Bálint költői hasonlatokban gazdag felköszöntőben éltette az ifjú házastársakat. A lakomán még sok szerencsekívánat hangzott el. Mi is sok szerencsét kívánunk a szerető szívek frigyéhez.

— **A főgymnasium ügye.** *Kálmán* Rudolf főispán tudvalevőleg a múlt hét végén a főapátnál járt a főgymnasium ügyében. Ebből az a szomorú hír kelt szárnyra, hogy az V. osztály nem lesz megnyitható. A főapát ugyanis oda nyilatkozott, hogy a főgymnasium terve augusztus 15-ig elkészül, ebben garanciát lát, hogy az iskola felépül, akkor az V. oszt. megnyitható. Minthogy a ministerium más ki tanácsosa még a tervet el nem készítette, ez aggodalmat kelt. Így tehát más teendő nincs, minthogy a főgymnasium ügyében kiküldött bizottság haladéktalanul tegyen lépéseket, hogy a terv mielőbb elkészüljön, még ha hivatalos órákon kívüli munkával is. Külön meg kell fizetni, akkor meg lesz, pénz van rá. A késedelem azokra akiknek gyermekei az V. osztályba lépnek, vesztéssel jár; mert egy pillanatig sem szabad késleltetni a főgymnasium ügyét. A polgármester tegye meg ily értelemben a lépéseket, mert a felelőség különben reá hárul.

— **Közgyűlés.** A. M. V. E. komáromi fiókja f. év július hó 2-án d. u. 4 órakor a vármegyeház nagytermében közgyűlést tart. Tárgyai: 1. Titkári jelentés. 2. Az 1896. évi költségvetés megállapítása. 3. A Számvizsgáló bizottság megválasztása. 4. Tiszteletbeli elnökök megválasztása, a választmány kiegészítése. 5. A választmány előterjesztése a tagoknak f. évi július hó 1-től lehetőleg csak védőtáblával bíró kereskedőktől való vásárlásra kötelezése iránt. 6. A „Szegedi Iparpártoló Kongresszus“ végrehajtó bizottságának meghívója a Szegeden f. évi augusztus 25. és 26-án megtartandó nagygyűlésre. 7. Előterjesztés a Tata-Tóvárosi tulipánkerttel való

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

érintkezésbe lépés s annak az egyesületi fiókkal leendő egyesítése iránt. 8. Esetleges indítványok tárgyalása. 9. Zeke Imre ker. iparfelügyelő felolvasása.

— **Az ipartestület tisztelgése a főispánnál.** Kálmán Rudolf főispánnál, múlt vasárnap tisztelgett az ipartestület 100 tagu küldöttsége Boldoghy Gyula elnök vezetésével, s ki meleg szavakkal üdvözölte a főispánt. Kálmán Rudolf szívvelgyénessen fogadta a küldöttséget és válaszában köszönetét fejezte ki a megiszteltetésért s biztosította az iparosok iránt érzett jóakaratóit, majd szívvelgyénessen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

— **A Múzeum Egyesület választmánya.** kedden délután *Baranyay Géza* elnöklelte alatt ülést tartott, melyen *Alapi Gyula* titkár beszámolt a Lilla sírra eszközölt gyűjtés eredményéről. A választmány elhatározta, hogy a herkályi pusztán Komárom várának kapitulációját megőrkítő emléktábla ügyében *Venninger Ernő* ószónyi esperes plébános elnöklelte alatt helyi bizottságot alakít, mely az ünnepet előkészítse. Július 5-én társas kirándulást rendez az egyesület a tatai járási váromokhoz, melynek rendezése *Bottay Kálmán*, *Hevesi Bernát* vál. tagokat és *Alapi Gyula* titkárt küldte ki a választmány, egyúttal felkérte *Nátz József* vértessomlyói plébánost, a Műemlékek Országos Bizottsága levelező tagját, hogy a váromok történetéről előadást tartson. *Kisfaludy Mihály* környei iskolai igazgatót és *Erdődy László* uradalmi erdész-t a kirándulás technikai részének rendezésére kérte fel. Az új tagok sorába beléptek: *Vaskó István*, *Farkas Benő* dr. t. *Sörös Pongrácz* benzés főisk. tanár, *Bonczi Ödön*, *Páli Dezső*, ifj. *Posztóczky Károly*, *Szombathelyi Antal*, *Mihály Béla*, *Trojtkó Béla*, *Váczy Ambrus*, *Jaross Vilmos*, *Agoston Miklós*, *Ghyecy Kálmán* és *Gál Rezső*.

— **Az ármentesítő társulat tisztelgése.** Kálmán Rudolf főispánnál, mint a társulat elnökénél hétfőn tisztelgett az ármentesítő társulat tisztikara *Steingasner Imre* főmérnök vezetésével, a ki az elnököt üdvözölte. Kálmán Rudolf a tisztelgőket szívvelgyénessen fogadta s kijelentette, hogy a társulat ügyeinek intézésében részt kíván venni.

— **Kirándulás a tatai járásban levő váromokhoz.** A Komáromvármegyei Múzeum Egyesület július 5-én csütörtökön társas kirándulást rendez a következő programmal: Indulás reggeli 4 óra 2 perczkor a személyvonattal Bánhidára, innen fogadott fuvarosokkal Környére. Itt csatlakozás a tatai kirándulókkal. Indulás Környéről Majkra, ott a kolostor, remetesség, a régi premontréi templom és kolostor romok és a grófi várkastély (gyönyörű refektorium) megtekintése. Majkon villásreggeli után indulás kocsikon Vértesszentkeresztre az ottani benzés apátság templom és kolostor romjainak megtekintésére. Innen Gerencsér várához hol Nagy Lajos király vadász-kastélyának romjait szemlélik meg. Ezután Szentgyörgy és Oroszlánkő várának megtekintése. Majd erdei utakon Gesztes vára alá vonulás, a kocsikkal érkezés 12 óra. Gesztesről Tanás pusztán át Kapberekbe vonul a társaság, mely remek erdőben fekszik. Esetleg pompás erdei uton gyalogolás. Kapberekben ebéd 1 1/2 órákor az erdészlaknál. Ebéd alatt és után történelmi előadást tart ft. *Nát József* vértessomlyói plébános. Ebéd után indulás gyalog vagy kocsin a közeli Vitan várhoz, onnét a síkvölgyi óriási vadaskerten át regényes utakon Bánhidára érkezés 6 1/2 órákor a vonathoz mely Komáromba este 7:30 perczkor érkezik. A kirándulás költségei beleértve a tizórait, a háromfős ebédet italokkal együtt, a fuvarosok díját, a III oszt. vasuti menetjegyet Komáromból Bánhidára 8—10 koronát tesznek ki. A jelentkezések július 3-ig *Alapi Gyula* titkárhoz (Komárom vármegyei ház) intézendők.

— **Lilla sirjára.** *Milch Árminné* urhölgy gyűjtőívén 10 kor., *Spitzer Béláné* urhölgy ivén pedig 3 korona érkezett a Múzeum Egyesület pénztárába. Hálas köszönettel nyugtatja *Alapi Gyula*.

— **Álmából felébredt egyesület.** A Komárom vármegyei és városi közművelődési egyesület, amely olyan ritkán szokott magáról életjelt adni június 23-án csekély érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését *Sárközy Aurél* elnöklelte alatt. A közgyűlés első tárgya az elnöki jelentés volt, 1904. és 1905. évről, de erről beszélni nem lehet, mert az előterjesztésben nincs semmi, miután két éven át nem tett semmit. *Lőrinczy György* titkár érdeme bizonyára, hogy *Fodor Oszkár* dr. a D. K. E. titkára is jelen volt, aki dicséretet zenget *Sárközynek* és a buzgó titkárnak, *Lőrinczy Györgynek*, akit *Sárközy* annyira szeret, hogy az elnökséget csak úgy fogadta el, ha *Lőrinczy György*vel dolgozhatik, aki nem tett semmit. Hát ezen nem is csodálkozunk, hiszen *Lőrinczy* ur oly sokszor és oly szépen felköszöntötte. Azon sem csodálkozunk, hogy *Vásárhelyi Domonkos* is támogatta, akivel mindig egy hajóba evezett, de hogy *Ghyecy Dénes* alispán miért csatlakozott hozzájuk, az rejtély előttünk. A többi tisztviselőket szintén megválasztották az alapszabályok módosítására tett indítványt pedig — a következő közgyűlésre halasztották. Ezzel két évre megint befejezte az egyesület működését.

— **A múzeum gyarapodása.** A múzeum az elmúlt héten a következő tárgyakkal gyarapodott: *Konkoly Thege Miklós* miniszteri tanácsos ur ő méltósága egy 1531-ből való várpuskát, 1 kovács beduin puskát, egy régi sarkantyut, egy rézfokost, egy löportartót és 14 drb. ujkori pénzt; *főt. Czenczik János* izsai plébános ur egy II. *József* aranypénzt, 1 nagy ezüst emlékérmét, 16 különféle pénzt és 1 papírpénzt; *Hittrich József* városi pénztáros ur a *Martinovich-féle* összeesküvés perben hozott ítéleteket, a *Kölcsei Kende* és *Kállay családok* festett czimerét; *Horváth János* vármegyei kapuőr-hajdu két drb. magyar papírpénzt adományozott a múzeumnak; egy negyvennyolczas honvéd hagyatékából két drb. más papírpénz került a múzeum birtokába, mely ezenkívül 5 drb. római pénzzel gyarapodott. Hálas köszönettel nyugtatja *Baranyai Géza* a múzeum igazgatója.

— **Ítélet Kubinyi Géza felett.** A nemzeti nagy küzdelem ellenségéről, a törvénytelen kormány egyik leghírhedtebb alakjáról szól a krónika. A komáromi császári megyefőnök felett, a kinek még nálunk a magyar nemzet szegényére most is vannak hízogó csatlósai a jolsvai ág. egyház tanácsa a darabont vitéz megillető következő ítéletet mondotta: „A jolsvai evang. egyház mindenkor kiváló szerencsésének tartja, ha az esperességi közgyűlést kebelébe fogadhatja s vendégszeretettel számára fölajánlhatja. Ezuttal azonban a hagyományos szokástól és meghívástól eltérőleg, tekintet arra, hogy az esperesség felügyelője — *Kubinyi Géza* — a közelmúlt világos időben nemzet- és alkotmányellenes viselkedése által kanonikus vétséget követvén el, állására méltatlannak bizonyult: — s tekintettel arra, hogy ebből kifolyólag ugy a világi elemnek, mint a papságnak, — melyet hazafias magatartása miatt brutális módon meg is sértett — a bizalmát eljávította, minélfogva az egyházmegyének irányadó vezéralakja sem egyházi, még kevésbé hazafias szempontból többé nem lehet: egyházunk mindaddig, míg nevezett felügyelő ezen tisztességéről le nem mond, a közgyűlést el nem fogadja s annak jolsvai való megtartása ellen tiltakozik.“

— **Juliális.** A Komáromvárosi polgári és vasuti altisztai társaságok f. évi jul. hó 1-én a monostori Fehér-féle nyári mulatóban könyvtára javára világpóstával és tombolával egybekötött juliális rendez. Belépődíj: személyjegy 60 fill., családjegy 1 kor. Kezdeté d. u. 3 órákor. Jó zenéről, szórakoztatásról, hideg ételekről és italokról gondoskodva van. A visszajövetel molnárak és halászok által kezelt csónakokkal történik. A juliális kedvesen idő esetén következő vasárnap tartják meg.

— **Heti műsor.** Vasárnap d. u. 3 1/2 órákor félhelyárral *Mádi zsidó*. Este 8 órákor *Náni*. Hétfőn félhelyárral *Gül-Baba* operette. Kedden *Lehár J.* operetteje *Mulató Istenek*, Moly Margit jutalomjátéka. Szerdán *Koldus diák*. Csütörtökön *Kakuk fiók*, Radványi Dezső új népsziműve. Pénteken félhelyárral *János vitéz*. Szombaton *Dorrit kisasszony* ujdonság.

— **Vajadás a községi iskolánál.** Nagy kérdések megoldása előtt áll a város községi iskolája. A tanító testület tagjai — néhány minden szolgálatra kész kivételével, a tanfelügyelőhöz kérvényt nyújtottak be és kérik, hogy *Lakatos Károly* igazgatótól szabadítsa meg. *Lakatos Károly* mint értesültünk közölte, hogy június 28-án sebtében iskolaszéki ülés tartassék és a dolog saját szája ize szerint intéződjék el. E dologra legközelebb visszatérünk, s most csak rövidesen jelezzük, hogy furcsa állapotok vannak a községi iskolánál.

— **Az Adria Biztosító társulat 1905. évi üzleti jelentései és zárszámadásai** a 67-ik üzleti évről, melyet ez év április 25-én megtartott közgyűlésén terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmaznak: Az életbiztosítási osztályban 54,492.654 korona biztosított tőkéről szóló 9130 darab ajánlat nyújtott be, melyek ellenében 48,800.942 korona biztosított tőkéről állítottak ki kötvények. A biztosítási átlag 1905. évi december 31-én 318 millió koronát meghaladó tőke és 796.591 korona járadékra rugott, minélfogva 22,830,424 korona tisztá szaporodás mutatkozik. Életbiztosítási díjakban 17,571.525 kor. vételeztetett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életében esedékes tőkék a járadékokkal együtt 7,233.448 korona kifizetését igényelték, kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az idei 200 ezer koronát tevő átutalás folytán 2,000.000 koronára emelkedett. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díj-átvételei a 2,000.000 koronát tevő díjtartalék nélkül 85,448.943 koronát tesz ki a múlt évihez viszonyítva 5,786.704 korona tisztá emelkedést mutatnak. A tűzbiztosítási ágazatban a díjbevételek 22,334,200 koronára, a szállítvány-biztosítási ágazatban 1,648.489 koronára és betöréssel lopás elleni biztosítási ágazatban 337.904 koronára rugott; ez utóbbi 3 ágazatban viszonzbiztosítások 10,745.019 kor. és károk 15,430.116 koronát és viszonzbiztosítók részének levonása után tisztán 8,255,979 koronát igényeltek. E három biztosítási ágazat díjtartaléka 14,583.385 koronára és a viszonzbiztosítás levonásával 8,143.688 koronára emelkedett. Az igazgatóság előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy ez évi nyereségből a B. mérleg rendelkezésre álló tartalékba 500.000 koronát utal és részvényenkint 200 koronát osztalékként kifizet. A társulat különféle tartalékai 1905. évi december 31-én a függő károkat tisztán tartalékba helyezett 2,396.607 koronát tekintetbe nem véve, 102 millió koronát meghaladó összeget teszen és pedig díjtartalékok (a viszonzbiztosítók részének levonásával) 87,66,954 korona, nyeresémtartalékok 10,078.207 korona és árfolyam-ingadozási tartalék 4,294.904 korona. A társulat tisztviselőinek nyugdíjpénztára és takarékos és ellátási pénztárnak vagyona összesen 1,786.822 koronát teszen.

— **Bágyadtság és rugékonyság hiánya**

ellen mindenkor a massage (gyuró-kenő kura) ajánlató, mely kura, ha ahoz a székelyhavas *Indaszess* (gyógyfü-sosborszes) lesz használva feltétlen beválik. Rendbehozza az elankadt idegeket, üdít, frissít, eltünteti a fejfájást, náthát *Kapitál* *Perencs* és már rövid használat után tetemesen enyhíti a csuz, köszvény, tagszagattás és minden meghülésből eredő fájdalmakat. Kapható mindenütt 2 és 1 koronás üvegekben. Készíti *Balázsovich Sándor* Koronagyógyásztára Szepsiszentgyörgy.

Savanyuviz raktár.

Van szerencsém a n. é. kereskedő urak b. tudomására adni, hogy **állandóan** nagy raktárt tartok **Szántói savanyuvizből**, melyet az eddigi rendes beszerzési árért árusítok. 50 üvegnél nagyobb megrendelések házhoz szállítanak.

Megrendeléseket Pandató-u. 665. szám alá (saját ház) kérek tisztelettel

Pollák Adolf, Komárom.

Jó és olcsó, ideális és egyetlen a Mária

Joseph park közelében

Remek kilátás a park, tó, sziget, hid, barlang vizesés stb.-re.

Tiszti szállások. Villanyos megállóhely Fácán-utca sarkán.

Földbirtokos s gazda urak!

Van szerencsém tudomásul adni, hogy a legjobb minőségű **zsák** és mindennemű **ponyva eladását** és **kölcsönzését** a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

Gazdasági lópakrocok is nagy választékban legolcsóbban kaphatók.

Kívánatra árjegyzékkel készséggel szolgállok.

Teljes tisztelettel

Grünwald Lajos,

zsák ponyva és lópakroc raktára.

Komárom, Baross-utca 76. szám.
Maitz-féle sörcsarnokkal szemben.

nélkül ne együnk levest.

KIADÓ HÁZ.

A felső Dunasoron lévő volt Tólos féle fűszerüzlet helyiségek az összes lakásokkal

folyó évi augusztus 1-től

bérbeadó.

Felvilágosítással szolgál:

BRÜLL MANÓ, terménykereskedő.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a Ferencz József rakparton (Felső-Dunasor) a Ratkovsky féle házban évek óta fenállott

FÜSZER ÜZLETEMET

átalakítva s tetemesen **megnagyobbítva** a szomszédos **Stojanovics házba helyeztem át.**

A midőn ezt eddigi tisztelt vevőim s a n. é. közönség b. tudomására adom, egyben tisztelettel kérem, hogy b. megrendeléseikkel s támogatásaikkal ezentul is szerencséltessenek.

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítva vagyok tisztelettel

TÁLOS LAJOS, fűszerkereskedő.

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszébeni Földhitelintézet“ kizárólagos képviseletében a t. háztulajdonosok és földbirtokosok szíves tudomására hozni, hogy a pénzügyviszonyok alakulása folytán

törlesztéses kölcsönök

ujabban a következő kamatlábak mellett engedélyeztetnek:

1000 koronától 30.000 koronáig terjedő kölcsönöknél évi 4 1/4 % alap kamatra 30.000 koronánál magasabb kölcsönöknél évi 4% alap kamatra.

A kölcsönök **készpénzben** fizettetnek ki! Magasabb kamatu kölcsönök konvertáltak. — Minden ügy két hét alatt elintéztetik.

Tisztelettel

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom
Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)

Három képezdét

végzett fiatal ember, a szünidő tartama alatt egy a tanulásban elmaradt elemi s középiskolai növendékek mint előkészülni vágyók sikeres előkészítését elvállalja. Különleges saját módszere segítségével nehezebb előmeneteli tanulók tanítását is. Címe megtudható e lap kiadóhivatalában.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.**VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK**

Egy szelvény ára 3-10 mtr. (K. 7-., 8-., 10-.) jó hosszú, teljes férfiöl- (K. 12-., 14-.) jobb — (K. 16-., 18-.) finom — (K. 21-.) legfinomabb — val. gyapjúból

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20-., valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kamgarn stb. gyári árban az elismert szálló postgyári raktár által

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök hárulnak, hogy szövetelt fenti cégnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

Jókarban levő

gözcseplő garnitúra 5 lóerőre olcsó áron eladó. Bővebbet a tulajdonosnál

Fogl Sándornál Hetény

Komárom megye.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca 572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegyítisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle czukrázda mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbítva s így a nagyérdemű közönség legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok mindennemű uri-, női és gyermekruhákat, csipke és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, napernyőket, kezttyüket és mind e helyen fel nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban és a legszebb kivitelben. Festek vagy vegyileg tisztítok.

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő alatt eszközölök.

Szíves pártfogást kér

Milus János,

selyem, kelme festő és vegyítisztító Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Makulatur papir

kilónkint 7 kr.-ért kapható a „Pannonia“ könyv- és papir- kereskedésben, Baross-u. 74.

A PESTI NAPLÓ UJ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszesen formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Nálunk szebb, előkelőbb, értékesebb disz munkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló disz munkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek disz művek voltak. — A Pesti Napló idei ajándékönyve.

RAKÓCZI ALBUM

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészi disz munka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalnokot és a tárogatást is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képben, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több

szinnyomatu képen

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

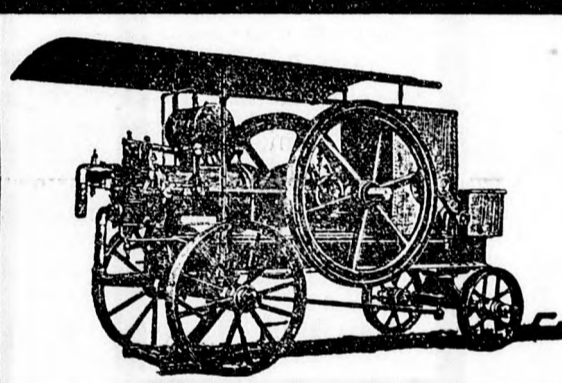
Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Bpest, Andrassy-ut 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.

Cséplési és gazdasági célokra legjobban bevált

Benzin motorok

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemű

Szivógáz motorok

legelőnyösebben kaphatók:

BECK ÉS GERGELY

motor és gépgyárában

Budapest, 5., Váci-ut 12 sz.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

SZŐLŐ ÉS GYÜMÖLCSÜZŐK

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtók és gyümölcslé készítésére szolgáló bogyóőrölők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia“ permeterzők, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők és fák

permeterzésére, a szegecs és tormács, valamint a vértetű kiirtására; szőlő ekék gyártatnak

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

